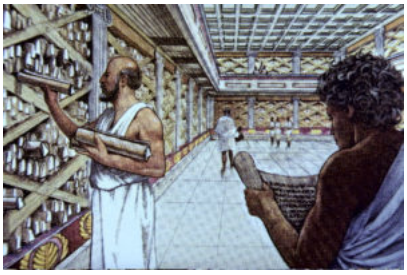
Ιστορικότητα του Ιησού και κριτήρια ιστορικότητας

Για Περιεχόμενα εδώ

Τί είναι αυτό που μας δείχνει αν κάτι είναι ιστορικό ή όχι; Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι ο Διγενής Ακρίτας, ο βασιλιάς Αρθούρος, ο Σωκράτης, η μάχη του Μαραθώνα, τα Χόμπιτς ήταν υπαρκτά πρόσωπα ή συμβάντα, αποτέλεσμα μυθικής διεργασίας, μυθοπλασίας ή συνδυασμός τους; Πώς κρίνουμε ότι κάτι που αναφέρεται στο παρελθόν είναι αληθές, μερικώς αληθές ή καθ`όλου; Και το σημαντικό στην περίπτωσή μας, πώς θα κρίνουμε το αν πραγματικά υπήρξε ο Ιησούς των Ευαγγελίων;

Η ιστορικότητα ενός προσώπου ή συμβάντος εξαρτάται από κάποια κριτήρια. Όσο τα κριτήρια αυτά απουσιάζουν, τόσο το πρόσωπο ή το συμβάν αυτό χωλαίνει ιστορικά. Σήμερα, με τον καταιγισμό ειδήσεων από το Διαδίκτυο και την άκριτη αναδημοσίευσή τους, γίνεται όλο και πιο σημαντικό να τοποθετούμαστε συνέχεια κριτικά στην κάθε δημοσίευση, αφού έχει αποδειχθεί ότι η κάθε είδηση δεν είναι απαραίτητα αλήθεια. Είναι λοιπόν σημαντικό να αναρωτηθούμε, τί κάνει την είδηση αξιόπιστη και σε πιο βαθμό. Φυσικά, εδώ θα μιλήσουμε για θέματα ιστορίας, δηλαδή του παρελθόντος, που είναι δύσκολο να βρούμε αυτόπτες μάρτυρες για να επιβεβαιώσουν ή να διαψεύσουν την αλήθεια ενός προσώπου ή πράγματος.

Κριτήρια ιστορικότητας

Το βασικό κριτήριο για την ιστορικότητα προσώπου ή συμβάντος του παρελθόντος, είναι να υπάρχουν αρκετοί **ανεξάρτητοι αυτόπτες μάρτυρες**, να καταγραφεί η εμπειρία τους, να έχουν αρκετά κοινά στοιχεία και να βρεθούν τα κείμενα αυτά. Αν λόγω παλαιότητας τα κείμενα αυτά δεν υπάρχουν, να υπάρχουν αρκετές ανεξάρτητες δευτερογενείς πηγές, που δεν είδαν μεν, αλλά αναμετέδωσαν κάποιες από αυτές, προφορικές ή γραπτές, και αυτές αν και προέρχονται από διαφορετικές διαδρομές και διαφορετικούς ανεξάρτητους

αναμεταδότες, να συμπίπτουν σε κάποιο βαθμό. Είναι προφανές, ότι όσο ποιο κοντά χρονικά είναι οι πρωτογενείς ή οι δευτερογενείς αυτές πηγές στο συμβάν και οι μαρτυρίες ταυτίζονται, τόσο αυτό θεωρείται ποιο ιστορικό, ενώ όσο η χρονική απόσταση μεγαλώνει, και οι μαρτυρίες διαφέρουν, τόσο η ιστορικότητα χωλαίνει.

Τέλος, να υπάρχουν **αρχαιολογικά ευρήματα** που να αποδεικνύουν κάτι από τα λεγόμενα. Όσο το συμβάν ή το πρόσωπο είναι και ποιο σημαντικό ή επηρεάζει μεγάλη μερίδα ανθρώπων, τόσο τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να είναι και περισσότερα και πιο άμεσα και τα ευρήματα να επιβεβαιώνουν τα λεγόμενα.

Ακολουθεί ο **έλεγχος των πηγών** που είναι το ίδιο σημαντικός …

Ποιός είναι ο συγγραφέας της κάθε είδησης; Είναι γνωστός; Τί ξέρουμε για την ιδεολογία του σε σχέση με το συμβάν ή το πρόσωπο που ιστορεί; Τί ξέρουμε για το θρησκο-κοινωνικό του υπόβαθρο; Τί ξέρουμε για την αξιοπιστία του σε σχέση με άλλα συμβάντα; Αν δεν είναι αυτόπτης μάρτυρας, αναφέρει τις πηγές του και αυτές φαίνονται αξιόπιστες; Η μαρτυρία ή η είδηση ενός τυχαίου προφανώς δεν έχει την ίδια βαρύτητα με έναν γνωστό και καταξιωμένο ιστορικό. Αν η ιδεολογία του είναι ξεκάθαρη υπέρ του προσώπου ή του συμβάντος, είναι επίσης πολύ πιθανό και η μαρτυρία του να είναι αντίστοιχα χρωματισμένη και επηρεασμένη. Το ίδιο και για τις πηγές του.

Τί είναι αυτά που ιστορεί; Έχουν λογική με βάση το σήμερα ή το τότε; Περιέχουν θαύματα ή θρύλους; Αναφέρεται σε συμβάντα από πρώτο ή δεύτερο χέρι, ή σε πεποιθήσεις άλλων; Μιλάνε για την ύπαρξη και την δράση κάποιου ή ότι υπάρχουν οπαδοί του, όπως συμβαίνει συχνά με τις πηγές που φέρνουν συχνά οι απολογητές.

Η χρονική απόσταση. Όπως ήδη ανάφερα, θα πρέπει να γνωρίζουμε πότε έγινε η δημοσίευση. Η χρονική απόσταση της πηγής από το συμβάν έχει μεγάλη σημασία, και όσο μεταγενέστερη είναι αυτή, τόσο η σημασία της μειώνεται.

Οι περισσότερες πηγές που φέρνουν οι χριστιανοί απολογητές είναι κατά κανόνα αρκετά μεταγενέστερες, και δεν δίνουν πληροφορίες για την ύπαρξη ή δράση του Ιησού, αλλά για την ύπαρξη ή δράση χριστιανών, που όπως είπαμε ξέρουμε πλέον ότι από το 112 κ.ε. και μετά υπάρχουν ιστορικά ως διακριτή ομάδα.

Το πρόβλημα της ιστορικότητας στον Χριστιανισμό

Για το θέμα της Παλαιάς Διαθήκης, έχουμε ασχοληθεί ήδη και εκεί η αρχαιολογική σκαπάνη και η ιστορική έρευνα έχει ξεκαθαρίσει σε μεγάλο βαθμό ότι η θρησκεία του Ιεχωβά, ξεκίνησε από τον πολυθεϊσμό και επιβλήθηκε για λόγους συσπείρωσης του ιουδαϊκού λαού από τους γύρω του κινδύνους και την διαμάχη του με το Βόρειο Βασίλειο του Ισραήλ.

Ας έρθουμε τώρα στο θέμα της Καινής Διαθήκης και του Χριστιανισμού. Το βασικότερο πρόβλημα με την διερεύνηση των αρχών του Χριστιανισμού αλλά και της ιστορία του, είναι η ίδια η ιδεολογία του (και όλων των μονοθεϊστικών θρησκειών), που αφού απευθύνεται σε άτομα από τα οποία ζητάει την απόλυτη πίστη, και αφού υποτίθεται τους δίνει να πιστεύουν, ότι τους μεταφέρει την απόλυτη αλήθεια, έχουν συχνά χριστιανοί αντιγραφείς αποδεδειγμένα επέμβει σε κείμενα όχι μόνο δικά τους, αλλά σε ότι τους ήταν χρήσιμο ακολουθώντας τις εντολές του Δευτερονομίου στα κείμενα:

"3 *καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί,* ***καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου***" (Δευτερονόμιον, 12: 3).
Μην σας κάνει εντύπωση ακόμα και το ψέμα και την υποκρισία δικαιολογούν στα κείμενά τους όπως του Παύλου:
"7 *εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ* ***ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι*** *ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι;*" (Προς Ρωμαίους, 3: 7).
"23 ***Πάντα μοι ἔξεστιν****, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.*"
(Α' Προς Κορινθίους, 10: 23).
"12 ***Πάντα μοι ἔξεστιν****, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος*" (Α' Προς Κορινθίους, 6: 12).
(Πάντα μοι ἔξεστιν = τα πάντα επιτρέπονται).
"13 ***εἴτε γὰρ ἐξέστημεν****, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν.*" (Β' Προς Κορινθίους, 5: 13)
(εἴτε γὰρ ἐξέστημεν = Γιατί είτε υπήρξαμε εκτός εαυτού)
"18 *τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ,* ***εἴτε προφάσει*** *εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω. ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι·*" (Προς Φιλιππησίους, 1: 18).
"19 *Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω·* 20 *καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·* 21 ***τοῖς ἀνόμοις ὡς***

***ἄνομος**, μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ ἀλλ’ ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσω ἀνόμους·* 22 *ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω.* 23 *Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον,*” (Α’ Προς Κορινθίους, 9: 19-23).
ή ακόμα και του Ευσέβιου Καισαρείας :
“*εἴπερ τι καὶ ἄλλο ἐτόλμησεν **ἂν ἐπ’ ἀγαθῷ ψεύδεσθαι** πρὸς τοὺς νέους, ἔστιν ὅτι τούτου ψεῦδος λυσιτελέστερον ἂν ἐψεύσατό ποτε καὶ δυνάμενον μᾶλλον ποιεῖν μὴ βίᾳ, ἀλλ’ ἑκόντας πάντας πάντα τὰ δίκαια;*” (Praeparatio Evangelica 12.31.1 λα′)

Ο σκοπός λοιπόν αγιάζει τα μέσα για τους ταγούς του Χριστιανισμού και εφ’ όσον αυτός είναι άγιος όπως νομίζουν, δεν πειράζει να αλλοιώσουν τα κείμενα, να πουν ψέμα, να υποκριθούν, ή να πουν καλύτερα αυτό που νομίζουν αυτοί ότι είναι το σωστό. Ακολουθώντας λοιπόν το παράδειγμα, κάποιος χριστιανός αντιγραφέας τον 4ο αιώνα αποδεδειγμένα, επενέβη στο τέλος του *Κατά Μάρκον* (από το 16: 8 έως το τέλος), δηλαδή του αρχαιότερου ευαγγελίου, όπως εκείνος “ήξερε” καλύτερα, **προσθέτοντας ξεκάθαρα την Ανάσταση και την Ανάληψη** που μάθαμε από τα άλλα μεταγενέστερα βιβλία, που δεν αναφέρονται όμως στους παλαιότερους κώδικες που έχουμε στο *Κατά Μάρκον*. Επίσης στο 10: 34 το “μετα τρις ημερας αναστησεται” επειδή δεν έβγαιναν οι ώρες το αλλοίωσαν ως: “**τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ αναστησεται**”. Στο 10: 21 το “ὑπαγε οσα εχεις πωλησον και δος τοις πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανω” επειδή ήταν πολύ σκληρό ειδικά για τους πλούσιους, προστέθηκε το“**εἰ θέλεις τέλειος εἶναι**” και άλλα φυσικά που μπορείτε να δείτε αναλυτικά εδώ: *Το κατά Μάρκον* στον Σιναϊτικό Κώδικα.

Τελικά, η παραχάραξη έγινε συνήθεια, κάθε νεότερη μετάφραση γίνεται όλο και ποιο ερμηνευτικά, ώστε το νόημα να αλλοιώνεται όπως θέλει η αντίστοιχη εκκλησία και στις διαμάχες με τις αιρέσεις, ο ένας παραχάρασε τα κείμενα του άλλου. Το χειρότερο όμως είναι ότι όταν ο Χριστιανισμός επικράτησε και κανονίστηκε ο Κανόνας και τα επίσημα Ευαγγέλια, κατέστρεψαν όχι μόνο τα άλλα Ευαγγέλια που μπήκαν στο καθεστώς του απόκρυφου, αλλά και ότι παλαιότερο υπήρχε, ώστε να μην υπάρχουν στοιχεία για το πως ξεκίνησε ο Χριστιανισμός. Εκτός αυτού υπάρχουν και χειρότερα, κατέστρεψε όλα τα κείμενα, όχι μόνο των εθνικών που είχαν αντίρρηση με τον Χριστιανισμό όπως του Πορφύριου, του Ιουλιανού ή του Κέλσου, αλλά και οποιουδήποτε είχε διαφορετική άποψη με αυτόν, που ονόμασε αιρετικούς. Το κάψιμο των βιβλίων των αντιπάλων και των αιρετικών ήταν από εκεί και πέρα μόνιμο καθεστώς για να μην φαίνεται στο

μέλλον ότι υπάρχει άλλη άποψη από τον Χριστιανισμό. Η “λογική” του ήταν και για κάποιους ίσως είναι ακόμα, ότι “αφού εμείς ξέρουμε την απόλυτη αλήθεια, το “ψέμα” (βλέπε ή άλλη άποψη) δεν πρέπει να φαίνεται πουθενά και πρέπει να εξαφανιστεί”, δηλαδή μιλάμε για ιδεολογικό αλλά και πραγματικό φασισμό, γιατί υποχρέωσε το ρωμαϊκό–βυζαντινό κράτος, να επιβάλει τις καταστροφές που ήθελε και έκανε.

Το θέμα της ιστορικότητας δεν έχει τεθεί στην πραγματική του βάση, με την έννοια ότι ο προσηλυτισμός και η χριστιανική προπαγάνδα, μας φόρτωσε με ένα σωρό μυθεύματα ως αλήθειες που κανείς δεν είχε λόγο να αμφισβητήσει, όντας μέχρι πριν λίγα ακόμα χρόνια σε ένα περιβάλλον θρησκευτικού φασισμού, που οτιδήποτε άλλο εθεωρείτο αιρετικό και απόβλητο. Σήμερα με την εποχή της δημοκρατίας, της παγκοσμιοποίησης, του διαδικτύου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και με την δυνατότητα να εκφέρονται ποιο ελεύθερα οι απόψεις στην κοινωνία, η κατάσταση άλλαξε.

Η θεώρηση ότι ήρθε ο Ιησούς και αμέσως πίστεψαν όλο και περισσότεροι, ότι παρά τις αντιδράσεις των κακών ειδωλολατρών, που ενώ είχαν αποδεδειγμένα ανεξιθρησκεία, περιέργως πως, κυνηγούσαν τους “αγαθούς” χριστιανούς, ή ότι επικράτησε ο Χριστιανισμός με αγάπη, όταν κάποιος ασχοληθεί με την ιστορία, καταλαβαίνει ότι όλα αυτά είναι εύσχημα ψέματα.

Ακόμα και για τον Ιησού δεν υπάρχουν ξεκάθαρες ιστορικές πηγές, παρά τα κοσμοϊστορικά πράγματα και θάματα που υποτίθεται συνέβησαν από αυτόν στην Γαλιλαία και την Ιερουσαλήμ και τα είδαν ή έγιναν γνωστά σε μεγάλα πλήθη. Τα Ευαγγέλια από τα οποία υποτίθεται ξέρουμε την ύπαρξη και δράση του, είναι γεμάτα με αντιφατικές ή και αντικρουόμενες πληροφορίες, γεμάτα ιστορικά και γεωγραφικά λάθη. Δεν γνωρίζουμε καν τους πραγματικούς συντάκτες τους ή τι τροποποιήσεις έχουν ήδη γίνει μέχρι τον 4^{ο} αιώνα, που έχουμε την τελική μορφή που ξέρουμε σήμερα. Δεν ξέρουμε πότε έχουν γραφθεί, και γίνονται γνωστά από το τέλος του 2^{ου} αιώνα (180-185 κ.ε. αναφέρονται για πρώτη φορά στον Ειρηναίο) και μετά, που σημαίνει ότι γράφηκαν τουλάχιστον 4-6 γενιές μετά τα γεγονότα που εξιστορούν. Αν δείτε στην λίστα των θραυσμάτων από πάπυρους που έχουν βρεθεί μόνο δύο γράφονται ως ξεκάθαρα του 2^{ου} αιώνα, αλλά αν ακολουθήσετε τους αντίστοιχους συνδέσμους θα δείτε ότι ο papyrus 52 αν και ο πρώτος που το βρήκε, τον χρονολόγησε μεταξύ του 100-150, προφανώς για να ευλογήσει την

ανακάλυψή του, υπάρχουν και χρονολογήσεις μέχρι και τον 3ο αιώνα με την ίδια σχεδόν μέθοδο, όσο για τον papyrus 90 γράφετε τέλος του 2ου αιώνα δηλαδή την εποχή του Ειρηναίου.

Οι ίδιοι οι πρώτοι ελάχιστοι χριστιανοί, ιστορικά εμφανίζονται το 112 κ.ε (επιστολές του Πλίνιου του νεότερου από την Βιθυνία, όπου ήταν ανθύπατος), και τα πρώτα χριστιανικά κείμενα δείχνουν έναν διαφορετικό Ιησού, που δεν δείχνει να έχει μεγάλη σχέση με την Γη ή την ιστορική του δράση, όπως αυτή έγινε γνωστή από τα μεταγενέστερα Ευαγγέλια. Η εύρεση τέλος των κειμένων από τις εσαϊκές κοινότητες του Κουμράν, μας δείχνουν ότι η θεολογία, ο παρόμοιος μεσσιανισμός και όλοι σχεδόν οι νεωτερισμοί του χριστιανισμού, προϋπήρχαν με την ίδια φρασεολογία από τον 1ο αιώνα π.κ.ε. σε μια κλειστή και απομονωμένη κοινότητα. Η ιστορικότητα λοιπόν του Ιησού έχει μεγάλη σημασία στο να καταλάβουμε τι από όλα αυτά μπορεί να έχει ίχνος αληθείας, την στιγμή μάλιστα που ο Χριστιανισμός έχει επικρατήσει σχεδόν στο ένα τρίτο του πλανήτη μας και η επικράτησή του αν και έγινε με την βία και την αυστηρή νομοθεσία, παρουσιάζεται ψευδώς διαφορετικά, αποδεικνύοντας ότι δεν έχει να κάνει σε τίποτα με την αλήθεια.

Για τον λόγο αυτό θα ακολουθήσει μια σειρά δημοσιεύσεων που συγκεντρώνει τα εξωβιβλικά στοιχεία που έχουμε για τις λεγόμενες αποδείξεις περί Ιησού και πόση πραγματική ιστορική αξία έχουν.

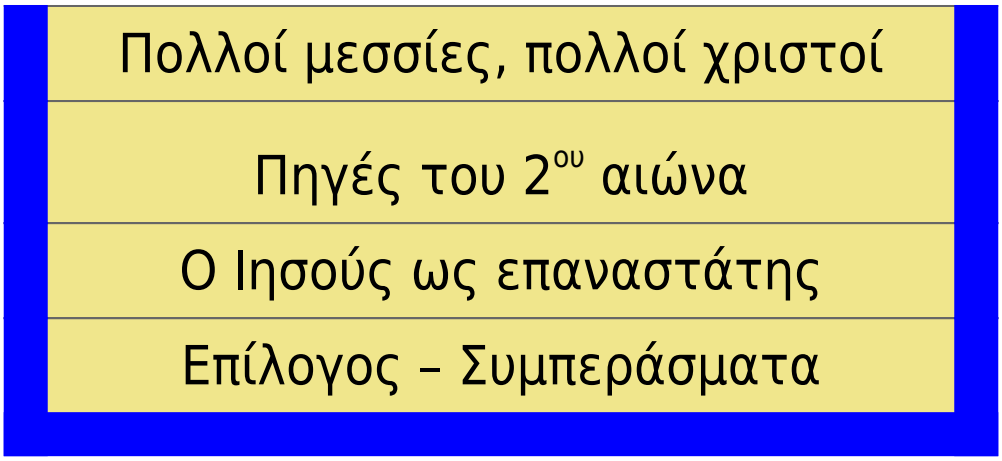
– – –

Περιεχόμενα

Εισαγωγή – κριτήρια ιστορικότητας

Ιώσηπος Α’ – Ιουδαϊκή Αρχαιολογία

Ιώσηπος Β’ – Ιουδαϊκός Πόλεμος

Ιδέες και στοιχεία έχουν παρθεί από την σελίδα: https://onthewaytoithaca.wordpress.com/2011/09/07/choking-on-the-camel-2/
και από το
ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ Μ. ΡΟΥΣΣΟΥ, MINNEAPOLIS, 2013. Μια νεότερη του έκδοση μπορείτε να βρείτε εδώ.

Φιλίστωρ